

Lectures recomanades

La llamada de la tribu

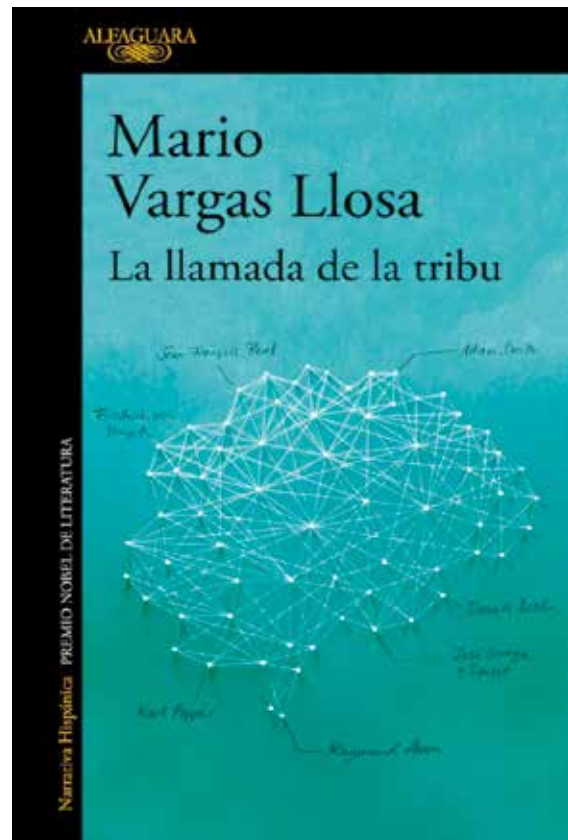
Mario Vargas Llosa

El premi Nobel de literatura Mario Vargas Llosa, torna al gènere d'assaig amb una biografia intel·lectual on l'escriptor repassa de manera sintètica però molt completa els set pensadors que més l'han influït. Es tracta d'un text molt personal, que es llegeix de manera molt ràpida i amena, on Vargas Llosa a través d'aquests set retrats, va detallant el seu viatge intel·lectual des dels sofismes del marxisme als seus anys de joventut, fins el liberalisme humanista de la seva maduresa. Es tracta de Adam Smith, F.A. Hayek, Karl Popper, Ortega y Gasset, Isaïes Berlin, Raymond Aron i Jean-François Revel.

De manera culta i molt directa, Vargas Llosa ens presenta alguns dels pensadors més importants en la història recent del pensament amb la mateixa habilitat i traça narrativa amb la que dibuixa els personatges de les seves novel·les. En cada semblança l'escriptor peruà hi barreja elements biogràfics i del context històric amb un resum personal sobre les principals obres i contribucions de cada pensador.

De Smith, per exemple, se'n destaca la seva obra potser menys coneguda però sens dubte més important *La Teoria dels Sentiments Morals* on se'ns recorda que l'economia està més lligada a la ciència de la moral i la filosofia que no pas de les matemàtiques.

De Berlin, se'n destaca la seva erudició i la seva crítica constant i solvent al marxisme, de Raymond Aron es parla sobre tot del seu assaig, plenament vigent, de *El opi dels intel·lectuals*, on Aron per primer cop fa un anàlisi del marxisme com una religió laica, per allò de que no respon a la raó dels fets. D'Ortega i Gasset, Vargas Llosa ens torna a posar en valor la idea del "home massa", aquesta persona alienada de pensament propi i de comportament gregari que va acabar per endur-se per endavant l'incipient ordre democràtic a l'Europa d'entreguerres; de Ravel, se'ns destaca la seva valentia per sempre guiar-se per la realitat del fets, no els somnis d'ideologies impossibles.

Una menció a part mereixen els capítols dedicats a F.A. Hayek i a Karl Popper on l'escriptor d'Arequipa ho destaca pràcticament tot. De Hayek, el llibre explica perfectament la força de la idea d' "ordre espontani" i dels límits epistemològics de les persones, causa principal de la fatal arrogància, segons el pensador de Viena, de tot tipus de socialismes (de dretes i d'esquerres, com diu a *Camí de servitud*) a l'hora de voler planificar l'economia. De Popper, també pensador austríac, i que juntament amb Hayek, són possiblement els dos pensadors que més han influït el pensament econòmic de Vargas Llosa, el llibre sintetitza molt les implicacions del historicisme, és a dir que les lleis de la Història es poden descobrir de la mateixa manera que les lleis de la natura. Una idea que trobem a la base del marxisme, del nacionalisme i del utilitarisme o que entra en conflicte de forma directa amb la idea d'una "societat oberta" caracteritzada per la pluralitat d'idees i on és la voluntat dels homes lliures el que determina el destí dels països.

En definitiva, Vargas Llosa ofereix una rica i personal introducció al món de les idees en un variat mosaic amb alguns dels seus principals protagonistes.